

81973 - Hasta, ilacı ret eder sabrederse sevap kazanır mı?

Soru

Allah korusun çok ciddi bir hastalığa yakalanırsam, tedavi görmeyi ret ederek sabredersem sevap kazanır mıyım?

Tedavi görmemem; “Ümmetimden yetmiş bin kişi (mahşerde) hesaba çekilmeden cennete girecektir!” “Onlar, kendilerini dağlatmayanlar, rukyeye başvurmamayanlar, teşâüme (uğursuzluğa) inanmayanlar ve Rabblerine tevekkül edenlerdir!” hadis-i şerifin kapsamına girer miyim?

Detaylı cevap

,

Birincisi: Bilinmesi gerekir ki; hiçbir hastalık Allah’a zor değildir. Nitekim Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem şöyle buyurmuştur: “Allah, ilacı olmayan bir hastalık yaratmamıştır, ancak bilen bilir, bilmeyen bilmez” (Ahmed, Elbani hasen demiştir. Ğayetum Meram 292)

Allah katında umudun büyük olsun, yüce Allah hakkında iyimser ol. Şüphesiz O, sana şifa ve afiyet veren, nimetleri bahşedendir. Yüce Allah, kulun onun hakkında düşündüğü gibi muamele eder”

Hastalık, Allah’ın kulunu büyük hikmetlerden dolayı imtihan ettiği bir hadisedir. Bu konuda daha fazla bilgi edinmek için ([21631](#)) nolu sorunun cevabına bakınız.

İkincisi: Alimler, tedavi olma hükmünde farklı görüş bildirmişlerdir: Alimlerin cumhuru tedavinin vacip olmadığını ileri sürmüşler. Diğer alimler ise insanın ölüm tehlikesine karşı tedavi olması vacip olduğunu söylemişlerdir.

Şeyhulislam Rahimehullah şöyle dedi: “Tedavi, imamların cumhuruna göre vacip değildir ancak Şafii ve Ahmed mezhebinde bir takım alimler vacip görmüşlerdir.”

Beğavi: “Şifa bilindiği takdirde tedavi vaciptir” demiş.

İsnevi: yara gibi durumlarda tedaviyi bırakmak haramdır.

Alimler, tedavi ile boğazda kalan bir şeyi yutmak için içkinin kullanımı, yarayı bağlamak arasında farklar olduğunu söylemişler. Nitekim bu durumlarda faydanın kesin hissedildiğinde tedavi vaciptir. Aynı şekilde kanamayı durdurma, yaralara dikiş atmak, diğer vücuda zarar veren uzvun kesilmesi konuları, aynı hükme tabidir.

İslam Fıkhı Komitesine göre: Tedavi bırakıldığında yaşam tehlikesi oluşuyorsa, veya herhangi bir uzva zarar meydana geliyor veya telef oluyorsa, veya hastalığın zararı başkasına bulaşıyorsa tedavi görmek vacip olur. (İslam Fıkhı Komitesi [2148](#))

Bunun üzerin hastalık insanın canına mal olacak veya bir uzvun zarar görmesine neden olacak bir hastalık ise ilaç almak veya tedavi görmek vacip olur. Şafii mezhebinde olduğu gibi bundan yüz çevirmek caiz değildir.

Ancak hastalık bu düzeye ulaşmamışsa tedavi görmek caiz olduğu gibi bırakmak da caiz olur. Fakat tedavi olmak daha iyidir. Bu da cumhurun görüşüdür. (el Sefarini Rahimehullah Ğiza al elbab 1/457)

Tedavi görmek, terkenden daha faziletlidir. Bazı Şafililer bu görüştedirler. İmam Nevevi Muslim şerhinde bu şekilde demiştir.

Ebu Hanife Mezhebine göre müekked olup vacibe yakındır. Maliki mezhebi ise tedavi görmek ile görmemek eşittir.

Üçüncüsü:

Tedavi görmek, Allah’a tevekkül etmeye ters düşmez. Çünkü Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem kendini tedavi ettirmiştir. Hatta ümmetine tedavi olmaları için yol göstermiştir. Şüphesiz Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem tevekkül edenlerin efendisidir. İbn Kayyim Rahimehullah şöyle dedi: “Sahih hadisler, tedavi görmeyi emreder. Nitekim açlığı, susuzluğu, sıcaklığı, soğukluğu zıtlarıyla ortadan kaldırmak tevekküle aykırı olmadığı gibi

tedavi de tevekküle aykırı değildir. Bilakis tevhidin hakikatı ancak Allah yarattığı sebeplere başvurarak gerçekleşir. Bunları yok saymak tevekkülü zedeler. Bunun üzerine kul; acizliğini tevekkül, tevekkülünü acizlik yapmaması gerekir. (zadulmead 4/15)

Dördüncüsü:

“Ümmetinden yetmiş bin kişi (mahşerde) hesaba çekilmeden cennete girecektir!” “Onlar, kendilerini dağlatmayanlar, rukyeye başvurmayanlar, teşâüme (uğursuzluğa) inanmayanlar ve Rabblerine tevekkül edenlerdir!” (Buhari 6472, Muslim 218) hadisi ise; başkasından rukye istememenin mustehap olduğunu bildirir. Faydalı ilaçlarla tedavi görmenin hükmüne değinilmemiştir.

İbn Useymin Rahimehullah şöyle dedi: “tedavi için doktora muayene olan kişi, söz konusu hadisin kapsamına girmez. Çünkü Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem “ tedavi görmeyenler” dememiştir. Ancak “kendilerini dağlatmayanlar, rukyeye başvurmayanlar” demiştir.

Fakat hasta; kalbini doktora bağlarsa, korku ve ümidini doktora bağlamışsa şüphesiz bu, Allah’a olan tevekkülünü azaltır ve zedeler.

Hasta olan kimse doktora gittiğinde bunu, sebeplere sarılmak açısından yaptığını sebep ve sonuçları sadece Allah yarattığını inanması gerekir. Ayrıca şifa sadece Allah’ın elinde olduğunu inanması gerekir. Böylece tevekkülü eksilmez ve zedelenmez. (Fetava Nur ala derb 3/213)

Beşincisi: Sara hastalığı geçirip örtüsü üstünden çıkan kadının hadisi ise

Ata bin Ebi Rebah’tan rivayet edildiğine şöyle dedi: İbn Abbas Radiyallahu anhu bana şöyle dedi: “ Ben sana cennet ehlinden bir kadını göstereyim mi? Ben de: evet dedim. O: şu siyah kadın, Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem’e geldi ve şöyle dedi: Ben sara hastalığı geçiriyorum ve üstüm açılıyor, benim için dua Allah’a dua et. Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem: istersen sabret buna karşılık cennete girersin. İstersen şifa bulman için Allah’a

dua ederim. Kadın: sabrederim dedi. Kadın: üstüm açılıyor. Allah'a dua et üstüm açılmasın. Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem ona dua etti. (Buhari 5652, Muslim 2576)

Bu hadise göre azimeti güçlü olan ve tahammül eden kimse tedaviyi bırakması caizdir. İbn Hacer Rahimehullah şöyle dedi: "Hadise göre dünya belalarında sabretmek cennete girmeye neden olmaktadır. Kendinde güç gören kimse için azimetle amel etmek ruhsat ile amel etmekten daha faziletlidir. Ayrıca hadis; Tedaviyi bırakmanın caiz olduğuna, hastalıkların tedavisi için Allah'a yalvarmak ilaç kullanmaktan daha faziletli olduğuna; duanın vücuda etkisi, maddi ilaçlardan daha etkili olduğuna delalet etmektedir.

En iyisini Allah bilir.